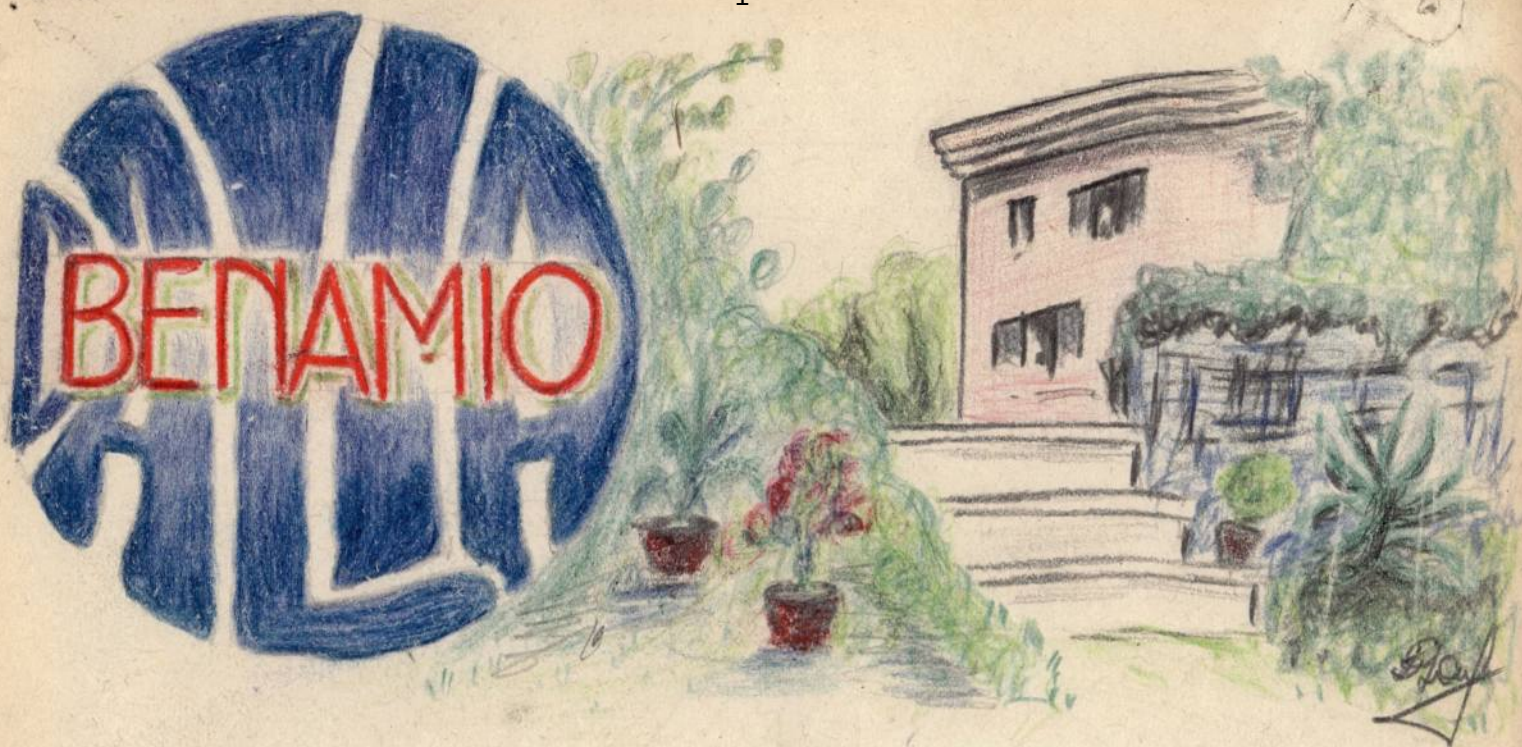

Mittenwaldo liet.kolonijos sienin.laikraštis.

Nr.6 /18/.

Mittenwaldas, 1946.II.9.

II metai.

Žvilgsnis į mūsų maitinimo būklę.

Paskutiniuoju laiku mūsų mitybos svyravimai sukėlė kai kurių neaiškumų ir abejojimų. Badausim ar nebadausim?

Nagrinėjant šį klausimą, turime žvilgtelėti į praeitį. Plauene ir čia, iki paskutiniųjų mėnesių gyvenant anose kareivinėse, mūsų maitinimas nebuvo tvarkomas nei ribojamas jokiais taisyklėmis. Davinių nustatė sandėlyje esančių produktų kiekis ir geresnė ar blogesnė tvarkančiųjų nuotaika. Ši būklė blaiviai žiūrinčiam buvo nenormali ir privalėjo kartą pasikeisti. Pasikeitimas įvyko, kada buvo įvesta bendra valgykla ir davinys buvo apribotas kalorijomis. Tas jau atrodė blogiau. Dabar, gi, kada priėjome /bet dar gerokai nepriėjome/ prie to davinio, kuriuo maitinasi daugumas geresnėms sąlygom gyvenančių išviettintų asmenų /DPs/, būklė atrodo visai ~~ne~~bloga. Taip galvojantieji turėtų neužmiršti, kad dabar ^{dauguma} vir savo laisvose tėvynėse gyvenančių žmonių ne ką geresnes pragyvenimo sąlygas turi: ar paimsime anglius su amerikais, ar daugiau pasiturinčius, nekalbant apie beturčius arba bedarbius, Prancūzijos piliečius. Ar visiems mums yra žinoma dabartinė Europos maitinimo būklė? Štai, anglų maitinimo ministras šio mėn. 5 dieną paskelbė, jog nuo kovo mėn. Anglijoje vėl mažinamas riebalų davinys ir Anglija turės tokias pat maitinimosi sąlygas, kaip ir sun-

kiausiais povandeninių laivų blokados laikais. Ar šitas faktas nedaug ką kalba?

Suglaudžiant faktus pasakytina, jog negalima galvoti apie laikus, kada įstatymas buvo ltn. Sarama, o jam įstatymas buvo jo simpatijums. Jeigu pradėsime gyventi ir misti tomis normomis, kurias mums ir visiems DP's nustatė Amerikos karinė valdžia, neprivaldome nusiminti ir kam nors išmėtinėti, o tik būti dėkingi tiems asmenims, kurių dėka palyginamai ilgą laiką išgyvenome atskiroje saloje keleriopai geresnėse sąlygose už visus kitus, ir turėjome progos šiek tiek maisto atidėti ateičiai. Nuo šio laiko privaldėmume žymiai taupiau ir racionaliau naudoti gaunamą maistą ir nesišvaistyti juo lengvapėdiškai, kaip darėme "auksinėmis" mūsų gyvenimo dienomis.

I.K.

Redakcijos prierašas: Šį rašinėlį, patiektą mums asmens, gerai žinančio dabartinę mūsų maitinimosi būklę ir ateities perspektyvas, mielai dedame "Benamio Daliaje" norėdami visus perspėti, kad esamą padėtį reikia objektyviai vertinti ir ypatingai atsargiai naudoti turimus maisto resursus.

" "

Mūsų buv. komendanto išleistuvių programos išpūdžiai.

Vasario mėn. 2 d. atsisveikinome su komendantu ltn. Ralston ir maitinimo karininku ltn. Scakt. Ta proga buvo duodama ir trumpa meninė programa, kurią atliko mūsų mišrus choras ir p-lė A. Valeišaitė, pašokdama kelis ritminius šokius.

Ką galima pasakyti chorui? Ogi, ir gera ir bloga. Gera tas, kad yra grupė pasišventusių, netinginčių dirbti ir savo laisvą laiką aukoti mūsų bendruomenei. Tiesa, šį kartą jų mažokas skaičius /vos apie 20 asmenų/ tepasirodė rampos šviesoje, už tat kai kur ir suklupti teko. Bet tatai negali duoti pagrindo mūsų choristams nusiminti ir nuleisti rankas. Jokių būdu, ne! Juk, ir didžiausi genijai savo žymiuosius darbus yra sukūrę, kaip sakoma, turėdami 1% genialumo ir 99% valios ir nepaliaujamo triūso dėka. O blogosios mūsų choro ipatybės atsiranda dėl to, kad kai kuriems bendruomenės nariams trūksta visuomeninio jausmo. Štai, žiūrovų eilėse matėsi vyrų ir moterų, kurie anksčiau dainuodavo

chore, o dabar jie panorą patys žiūrovais būti ir į sceną nėjo. Šitaip daryti, mielieji, yra negerai.

Dabar kita medalio pusė: yra priimta didokas skaičius naujų gyventojų. Jų tarpe tikrai randasi gerus balsus turinčių. Reikia rasti būdų ir priemonių juos įjungti į chorą. Ypač tatau pasakytina apie jaunuosius vyrus. Mes siūlome imtis šitokių priemonių: 1. Chore nuolat dalyvaujantiems daryti protekcijas, - rečiau skirti darbams, o juodąjį darbą pavesti atlikti turintiems gerus balsus, bet chore nedalyvaujantiems, 2. paskirti apskrų choro seniūną, kuris sugebėtų surinkti dainininkus ir kitus organizacinius darbus atlikti. Choro dirigentas ir kompozitorius, kokių mes turime pono Gaidelio asmenyje, turėtų būti laisvas nuo visų pašalinių /choro organizavimas, choristų rankiojimas ir p.nš./ darbų. Mes galime turėti gerą chorą ir privalome tatau padaryti. Juk, visi privalome dirbti tiek tiesiogį mūsų darbą, tiek visuomeninį. Taip!

Ritminius šokius daugelis matė pirmą kartą. Tie šokiai mus sužavėjo. Kitaip ir negalėjo būti, nes jie yra tikrai meniški ir daug vertingesni už baletą ir kitokius sceninius išdarinėjimus. P-lė Valeišaitė turėtų duoti Mittenwaldo scenoje ištisą šitų šokių spektaklį. O mes turėtume jai parūpinti tinkamą jos šokiams sceną bei erdvią salę.

Šia proga verta prisiminti šios šokių srovės istoriją. Ritminiai šokiai, kokius mes matėme p-lės Valeišaitės išpildyme, dar vadinami klasikiniiais šokiais ir yra labai senos kilmės: juos šokdavo senovės graikai dar prieš Kristaus gimimą. Žlugus Graikijai, ir jų ritminiai šokiai buvo apnešti istorijos dulkėmis. Tik tai šio šimtmečio pradžioje /1906 m./ juos pradėjo atgaivinti Jungtinėse Amerikos Valstybėse viena menininkų-Duncanų-šeima. Šios šeimos narė Aisadora Duncan šių šokių iškėlė iš istorijos griuvėsių ir paskleidė jį visame pasaulyje. Aisadora Duncan eidama šokti turėdavo tik bendrą šokio mintį, o scenoje, muzikai pritariant, šokio formoje ji išreiškėdavo savo sielos išgyvenimus bei jausmus. Štai, vienas pavyzdys, jos pačios aprašytas: šokdama aš mačiau lekiančią lengvą mašiną į Senos upę /ši upė teka per Paryžių/, mačiau baimės iškreiptus savo dviejų vaikų veidelius ir burnytes, į kurias veržėsi vanduo. Aš mačiau traukiamą iš upės mašiną su prigėrusiais mano kūdykliais, dar kartą išgyvenau neapsakomą, iki pamiršimo mane privedusį skausmą bei gailestį ir aš girdėjau krentant į duobę žvyrą ir atsimušant į laidojamų mano vaikų grabelius; ir visa tatau aš išreiškiau šokyje. Po spektaklio žiūrovai buvo apstulbinti ir atsipeikėję sukėlė man tokias ovacijas ir tokių pasitenkinimo triukšmą, kokio, vargu, ar koks nors artistas buvo kada nors susilaukęs. Tik

deja, jie nežinojo, kokia kančių kaina aš šį pasisekimą buvau pirkusi.

I Lietuvą ritminių šokių srovę atplukdė Danutė Nasvytytė, baigusi Vokietijoje tų šokių studiją, ir po to įsteigusi ir Lietuvoje tokią studiją, kurią yra baigusi ir p-lė A. Valeišaitė.

V-kas.

* * *

Nuo aukščiausios kalnų viršūnės
Tavo veido nematau,
Išgriautųjų miestų bei bakūžės,
Nors kalnuose ir nuvargau.

Nematau nei Baltijos smėlėto kranto,
Nei žuvėdrų klykiančių, žvalių,
Tik krūtinę skausmas kausto
Ir be ašarų širdij verkiu.

Norėčiau Nemuno regėti vagą,
Birutės kalne parymot,
Pasiklausyt, ką pušys šnara...
Tėviškėj nors valandėlę pabuvot!

Žinau, tėvynėje žiemužė vieši:
Ten baltos lankos ir visi keliai,
Balta ten eglė ir liepa tiesi,
Ir vėjas švilpia taip gražiai...

Kalnų tik žilosios viršūnės...,
O Tavo veido nematau:
Nei Tavo miestų, nei bakūžės,
Nors jau kalnuose nuvargau.

/V.V./

1946.II.2 šokių metu salėje įvyko nemalonus incidentas...

Garbė šoferio.

Salėj groja,poros sukas,
Nebeiškenčia vyrukas
Ir patinkamą merginą
Išvest šokiui pamėgina.

Oi,oi,oi,kas čia per šposai?
Atgal traukias atsilošęs:
-Kaip galėjai tu išdrįsti?
-Turbūt,manęs nepažįsti!

Rausta, bala, dantim griežia
Ir merginai veidan rėžia.
Pinas kojos kaip botagai...
Vargšas šoferis, nabagas!

Jei kas šokti su juo neina,
Rėžia veidan ir, spakaina.
Štai, kaip šoferis supranta
Ginti garbę savo šventą.

Sako, sėdite apkiautę,
Apsileidę savam kiaute...
Mano drasą, reik pagirti-
Tokias panas koja spirti.

-Aš kalėjime sėdėjau,-
Mielas mano geradėjau!
Bet vyrukai ši veltėdį
Bado pirštais:-Gėda, gėda!

/XY/.

Koridoriaus filosofai.

- Labas rytas, kaimynėle!
- Sveikute, brangioji, kur taip skubi?
- Nugi, matai, skubu į tą posėdį, ...Nu, kaip žinai, dėl to reikalo.
- A-a-a! Žinau, žinau. Reikia vieną kartą tokiems palaidūnams užkirsti kelią. Ji tokia švelnutė, rami, skaisti ir gerutė, o jis...
- Taip, taip, brangioji, jis, tikrai jis kaltas. Ir taip tu man neapsigalvok!... Ach!
- Jis, tai jis, bet toji, va, kad ją kur paibaliai! Turi vyrą ir iš kitos traukia.
- Jau, sakau, dabar žmonės kokie pasidarė: nei Dievo, nei nieko nebebijo ir nebesisaugo...
- Ką čia saugotis, kad užtarėjų randa. Antai, pas kaimynus, prieš pat savo kambario duris pasimatymus skiria.
- Acha, -a, ach-a-a! Ir man pasakojo. Bet ko čia stebėtis, -jie, matai, visi tokie: viena su vedusiu, antroji su tuo, nu, žinai, su tuo sakalu...

-Aišku, suprantama, o jų vyreliai tokie kvaili avinėliai, kad nieko nemato, nieko nesupranta. Gera joms juos ir apstatinėti. Mano, kad žinotumėt, šitaip vyrui, tai Dieve apsaugok, nežinau, kas būtų. Nė kaulelių nebesurinkčiau. Užtat mes taip gražiai, tikrai lietuviškai, ir sugyvename.

-Mes irgi su maniškiu kaip reikiant sutariame. Ačiū Dievui, nė pykčių, nė barmių, nė peštynių.

-Ką čia kalbėti. Bet jei mano vyras šitaip, tada aš irgi netylėčiau. Trenkčiau, žinote, kaip pritinka. Ar taip, ar taip nebėra gyvenimo.

-Žinoma, ir aš nenusileisčiau, o anoji, gi, žinai, tokia lėtutė, silpnutėlė. Ji nė vabalėlio nepaliestų.

-Ale, kas to nežino. Visi pažįstame. O gandonešiai plepa, kad ji muša, ši. Net veidą saviškiui prakirto.

-Šmeištas, sesule, šmeištas! To tikrai nebuvo. Mat, tie globėjai, kaip girdėjau, ji labai užtaria.

-Koks čia gali būti užtarimas? Nežiūri šeimos, apleidžia locną žmoną, ir dar toki užstoti? Niekada!

-Vot, vot, taip ir reikia..., šventus žodžius, brangioji, pasakei. Iškelti bylą ir priversti ją grįžti į teisingą kelią. O kitaip dar ir kitas šeimas sugadins.

-Taigi, reikia tokius nenormalumus šalinti. Mes jau čia turime, kaip žinai, grupę susipratusių ir padorių žmonių, kurie ir imamės tą reikalą tvarkyti. Juk, tai mūsų, kaip pavyzdinių gyventojų, pareiga atvesti klystančiuosius į tiesos ir doros kelią.

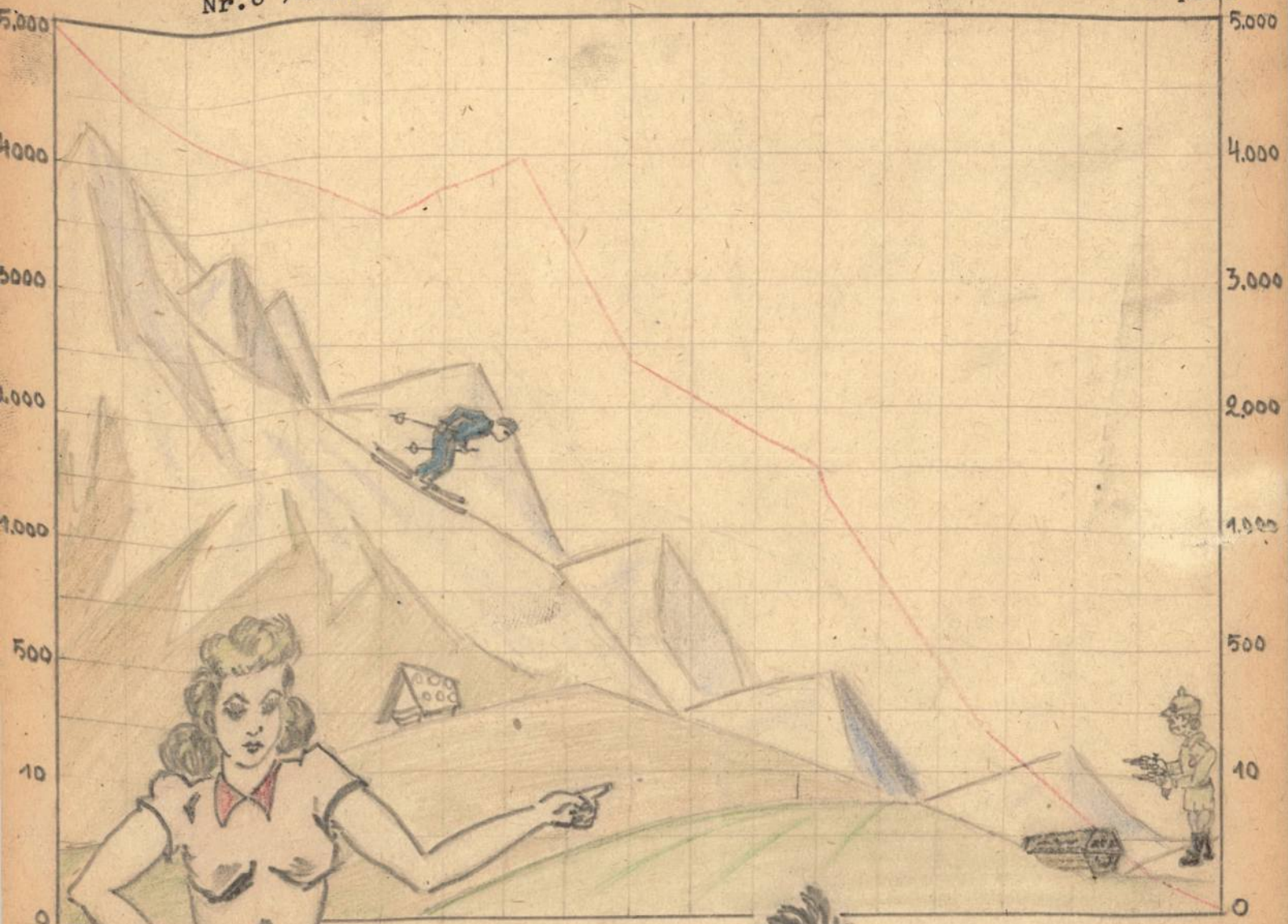
-Mūsų, mūsų pareiga. Aš jau ir su savo vyru tą reikalą esu aptarusi. Ir jis viską supranta bei bešališkai vertina.

-Nu, -u! Kur tau mūsų vyreliai nesupras tokie pavyzdingi būdami. Jie, tai ne tie, kuriuos žmonos, kada tik tai nori, gali apstatinėti.

-Recht, ir mes tokios patvirkėlės, kaip šitos. Mes niekuomet neapgaudinėjome ir neapgaudinėsime. Juk Dievas viską mato ir žino!..

Skaistieji angelėliai švelniai viena antrai nusilenkia ir nueina kiekviena savo keliais.

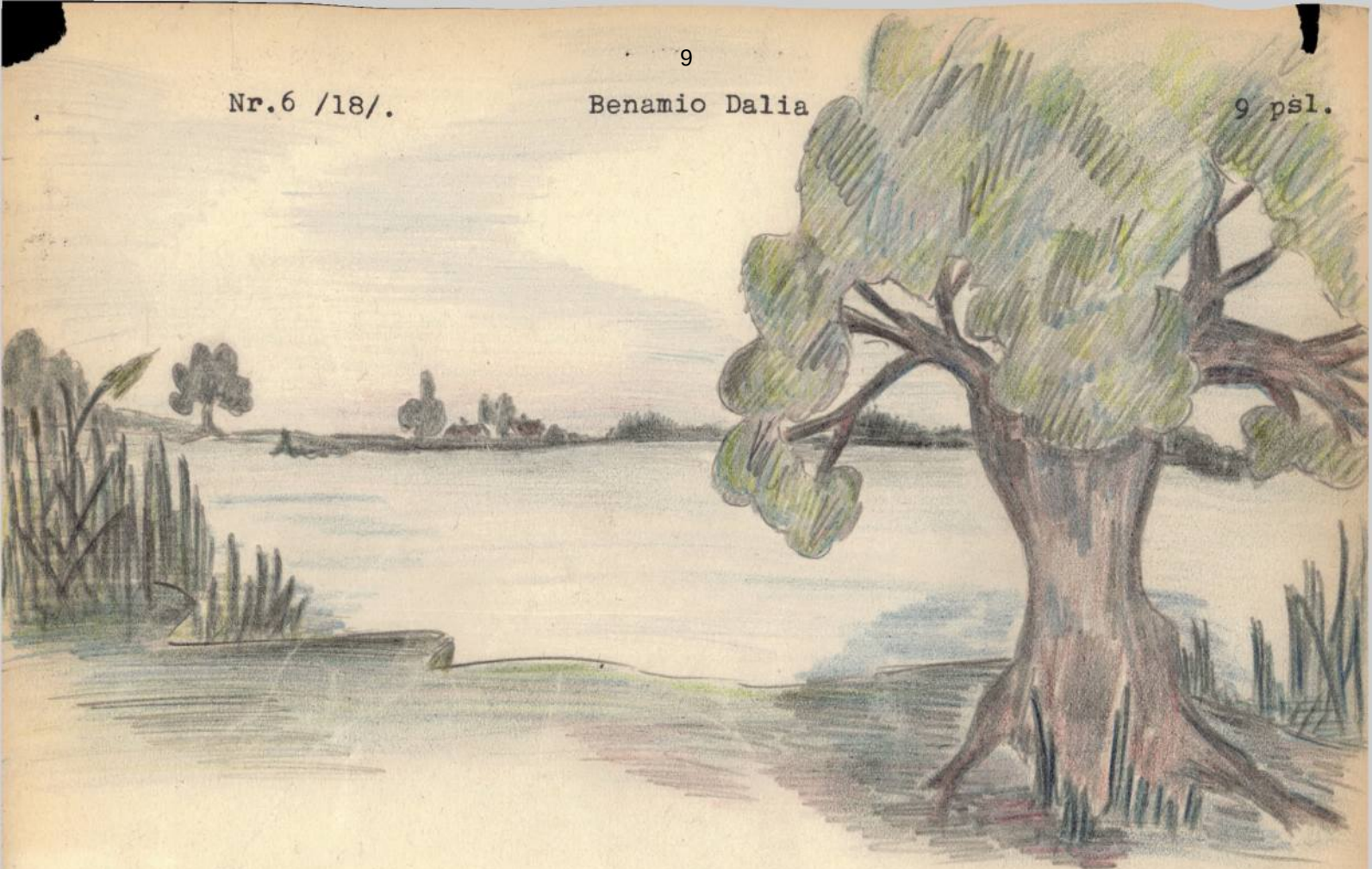
Pastaba: Taip, Dievas viską mato, jis gali teisti ir bešališkai sprendimą padaryti tiek susikivirčijusiems, tiek ir pliotkininkams.

I draugė: Kaip tu manai, ar tas sportininkas greit savo tikslą pasieks?

II draugė: Aš manau, kad mes visi ir už

jį greičiau tą tikslą pasieksime, jei tokiu tempu kalorijos mažės, kaip rodo mūsų valgykloje kabanti kalorijų apskaičiavimo lentelės kreivoji.

Julytės dienoraštis.

/tesinys 3/

Pirmadienis, 19...VII.6.

Iš bažnyčios, pamaldoms pasibaigus, išėjau labai gerai nusiteikusi ir dvasiniai sustiprėjusi. Einant per miestelį, man rodėsi, kad visas pasaulis aplietas nauja šviesa, o saulutė dar niekuomet taip gražiai ir maloniai nebuvo spindėjusi. Ir kiekvienas praeivis šypsojosi, jautėsi laimingas ir viskuo gyvenime patenkintas. Ir medžiai, ir gėlės kitokiomis, nežemiškomis spalvomis mirgėjo, o piktosios musės, tartum pasigerindamos, sukaliuojosi aplink mano veidus ir taikstėsi nu-tūpti bei pasilsėti ant manęs. Geras, neapsakomai geras Visagalinčiojo Viešpaties pasaulis...

Miestelyje sutikau daug savo pažįstamų jaunų mergaičių ir berniukų. Jie visi buvo man labai malonūs ir meilūs: kiekvienas stengėsi pakalbėti su manim, pranešti kokių naujienų. Aš, gi, negalėjau suprasti, kodėl jie norėjo man pasigerinti arba mane pagirti. Kodėl? Ir dar kar-tą, kodėl? Štai, susitinku mūsų kaimo berniukų būrį. Jie iš tolo šypso-si visi ir sveikinas su manim, o sustoję prie manęs ima juokauti:

-Sveikute, mūsų parapijos pažibėle! -sako vienas.

-Julytė visada žavinčiai atrodo, bet šiandien ji visų puikiausi-vozguroja antras.

-Julyte, gal nepapuikavosit šįvakar ateiti pas mus pasišokti?-išikiša trečias.

-Bus labai linksma ir gražu, jei jūs, Julyt, neatsisakysit, tada mes visi tikrai kaip danguje jausimės, -juos perkerta dar vienas.

-Visi, ar ne, bet aš tai tikrai devintame rojuje būčiau, jei July-tė su manim nors vieną šokių pašoktų...-prideda kelintasis.

Ir ką, aš jiems galėjau atsakyti? Gal ginčytis ir įrodinėti, kad

kaime yra daug puikesnių ir gražesnių mergaičių už mane? Vistiek, jie nebūtų paklause, todėl tik šypsojasi, dėkojau ir nei atsisakiau, nei tikrai prižadėjau į gegužynę ateiti.

Į namučius grįžau geroką popietį: motutė jau buvo suspėjusi viską sutvarkyti ir namų apyvoką baigti. Ji su tetučiu laukė manęs sode, kurio liepų žieduose tūkstančiai bitelių darbavosi, ieškodamos medaus ir rankiodamos žiedadulkes. O saulutės spinduliai veržėsi pro lapuotų obelių šakų tarpus ir lengvais pluoštais liejosi ant minkštutėlės žolės. Atsiprašiusi tėvelius už vėloką grįžimą, pasidžiaugusi iškilmingomis pamaldomis ir padėkojusi jiems už rūpestį manęs laukiant nuėjau pietauti, o pavalgiusi ir gavusi tėvučių sutikimą išžingsniauau pavaikštinėti į prie mūsų ūkio esančio ežero meltringąją pakrantę. Aš čia labai mėgstu savo laisvas valandas praleisti svajodama arba kokios nors knyga skaitydama. Čia būdama aš pamirštu visą pasaulį ir visus žmones. Man šitoje vietoje, kur šnabžda meldrai, siūbuoja ajerai ir atokiau ošia aukšti topoliai, rodosi, gyvena pati Dievo dvasia ir skraido Jojo palaima. Čia būdama aš, tarsi, pavirstu tais nerūpestingais, laimingaisiais ir nepaliamajamai čiulbančiais paukšteliais. Ir ši kartą aš čia ilgai, ilgai buvojau: ilsėjau didelėje, žiedais apsikaisiusioje pievoje, sekiau padangėmis siūbuojančius ir į nežinią plaukiančius debesėlius, daug, labai daug svajoju ir dar daugiau skaičiau. Skaitymas buvo lyg mano svajonių tаса. Ir knyga tiko visai aplinkai ir mano vakarykščiai nuotaikai: skaičiau A. Vaičiulaičio "Valentiną". Skaitydama ją vaizdavausi esanti pati. Valentina, o jos simpatija, - mano išsvajotasis. Kaip gražiai autorius moka rašyti ir žmonių išgyvenimus pavaizduoti!... Jei man Dievulis būtų tokią rašymo dovaną paskyręs, - kiek aš tada galėčiau prirašyti ir kiek daug, daug sielos išgyvenimų nupiešti! O dabar aš, štai, galiu tik pati viena visą gamtos grožį jausti ir gyventi tuo dvasiniu pilnumu, kurį mums duoda aplinkuma, kurį sukelia matomi vaizdai ir girdimi garsai. Ir kaip tiktai šių mano minčių virtinėje įsisuko iš toli atplaukusi kaimo jaunimo dainuojamų dainų pynė. Taip, tai jau gegužynė prasidėjo..., o aš į ten ir nenuėjau, nors buvau kviesta ir prašyta. Užtat šitoje šventoje aplinkoje aš, vieniša būdama, galėjau sau išgyventi tą ilgęsi, grožį ir mūsų dainų melodingumą, kuris tarsi, jungiasi su vėsyn einančio pavakario rimbais, su tolstančios saulės spinduliais ir su visa erdve. Gi, dainos garsas kas kart vis plačiau ir garsiau sklaidėsi po puikiąją mano tėvynės žemę ir glostė jos dirvas bei lankose paklotas kvepiančias pradalges. Ir šiandien dar tebeskamba man ausyse tos dainos žodžiai:

Galingi ilgesio sparnai
Sudrumščia dangų, jūrą, žemę!
Sudrumščia širdis amžinai
Ir nyksta lyg rūkai aptemę.

Toli tu, mano mylimoji,
Žvaigždžių takais nukeliavai
Ir veltui apie mane svajoji,
Veltui gėlių man pririnkai...

Sparnais aš aro atplasnočiau, -
Laimingas būčiau prie tavęs.
Ir viską, viską tau padovanočiau
Už meilę, tyrą ir gėles...

/Tęsinys sek.nr./

Ir šitaip kartais prisieina
grįžti per sniegą į namus,
nuotaikingoj kompanijoj už
150 Rm pardavus batus.

K A R W E N D E L .

"Karwendel" praneša, kad vasario mėn. 7 d. naktį mūsų gyvenamojo namo II aukšte smogikų būrys šurmavo stipriai įtvirtintą vieno žvejų artelės nario bunkerį. Nors bunkerio įgula didvyriškai gynėsi, tačiau prieš gausesnes priešų pajėgas, naudojusias tik ką išrastą bunkeriams imti ginklą - tuščią alaus statinę, turėjo besąlyginiai kapituliuoti ir atidaryti ne tik bunkerio duris, bet ir naują alaus statinę.

"Karwendel" pranešimu lageryje veikiančios teroristinės grupės nariai pradėjo vartoti teroro priemones prieš mūsų Margo ir Kiki nuosavybę-inventorių. Sekančiuose numeriuose "Karwendel" tiki galė-

M A R G O I R K I K I

Su negrais taiką padaręs Margo, | Margo ir Kiki dabar laimingi:
Kuriam kaip Dievui juodieji tiki, | Karaliaus rūmuos jie sau svečiuojas
Išsiderėjo iš jų be vargo | Kiki šnekėti niekad netingi,
Atrišt nuo stulpo jo draugą Kiki. | Su karalaite Margo flirtuoja.

siąs mūsų skaitytojams patiekti tų teroristų specialias nuotraukas.

Dvi II aukšto poniutės buvo pasiskelbusios, kad jei sutiktų jas aptarnauti vienas "bunkerio" gyventojas, tai jam jos atiduotų visas gaunamas cigaretes. Per "Karwendelį" šis pilietis skelbia, kad su tuo pasiūlymu mielai sutinka ir kartu prašo smulkesnių nurodymų: kur galėtų su jomis arčiau susipažinti bei nuo kada reiktų pradėti eiti pasiimtas pareigas.

""

S P O R T A S .

Kaip žinoma, mūsų krepšininkai viešėjo Oberleningene, kur žaidė vienerias rungtynes su vietos lietuviais. Jas pralaimėjo 17:33 /9:3/ rezultatu. Prie pralaimėjimo daug prisidėjo Dransutavičiaus išfolavi-

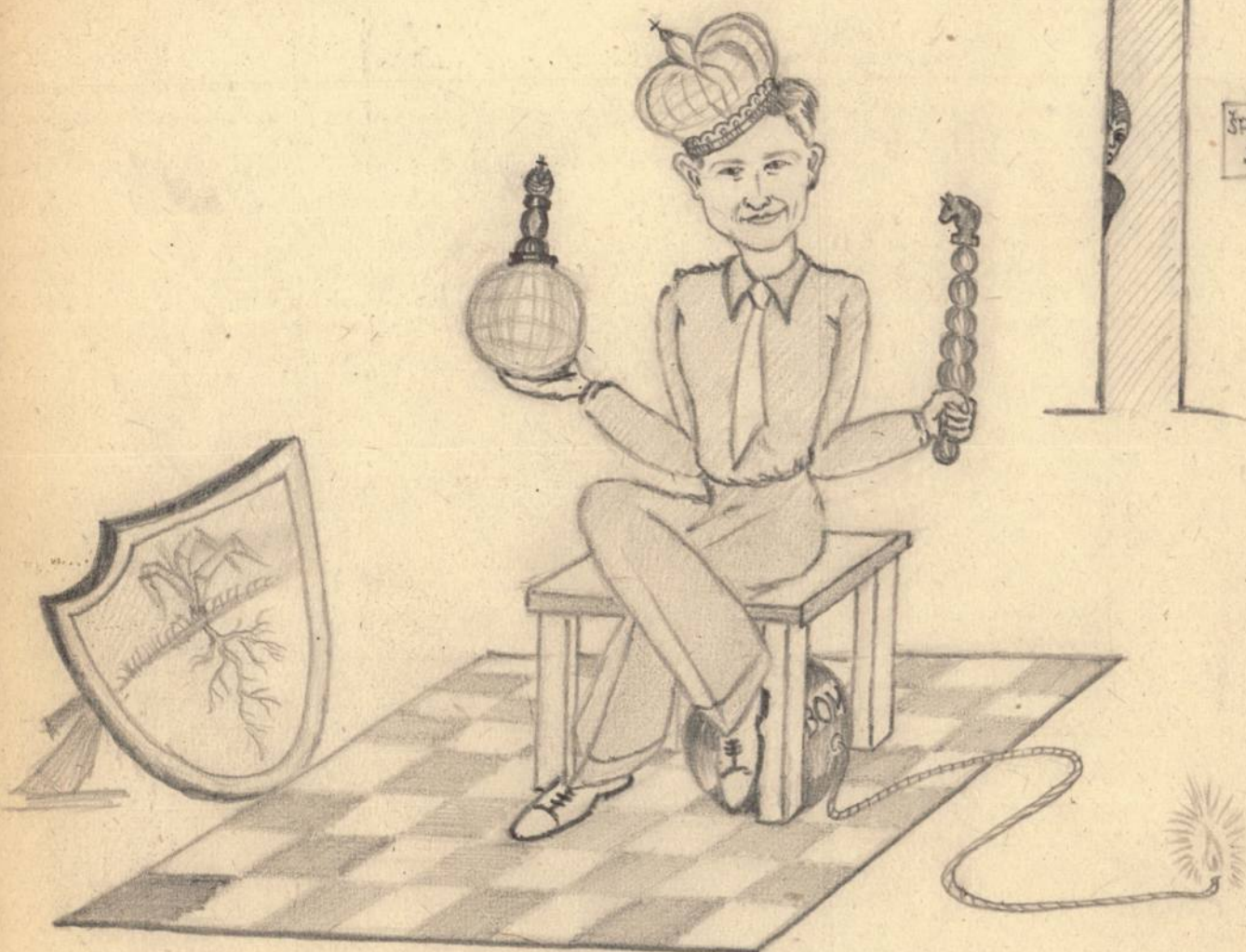
N U O T Y K I A I .

Kaip pietų saulė karšta negriukė,
Tikrai pamilo ją mūsų Margo!
Tik atsisveikint ji verčia Kiki
Ir į laivelį tempia su vargu.

Negrų karalius, kaip jam pritinka,
Stebukladariams geras be galo:
Davė jiems laivą ir irklininkų,-
Kaip kulkos švilpia per okeaną...

/Piešiniai - Mausio./

Šachmatų "A" klasės turnyro laimėtojas.

Štai, Šach karalius su savo herbu.
Jis dabar jaučias labai laimingas,
Bet, kaip mes žinom, visų karalių
Šiandieną amžius "baisiai" neilgas.

Ir mūs Šaknelė karaliaus soste
Tegu sau šypsos ir koketuoja,
Kol konkurentų padegta bomba
Jojo kaulelių dar neskaičiuoja.

mas, atliktas teisėjo dėka, dar I puslaikyje.

Šachmatai.

Garsusis "A" klasės turnyras pasibaigė. Jo laimėtojas - Kože-
niauskas, surinkęs 14 taškų iš galimų surinkti 18.

""